

ORASAM

HAFTALIK BÜLTENİ

16/04/2018 - 23/04/2018 / Sayı: 11

KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN PARLAMENTOLARI ARASINDA İŞ BİRLİĞİ

Kırgızistan ve Özbekistan milletvekilleri St. Petersburg'da iş birliği görüşmelerinde bulundu. Bağımsız Devletler Topluluğu Şeffaflık Konseyi toplantısı çerçevesinde Kırgızistan ve Özbekistan milletvekilleri 13 Nisan'da toplantı yaptı. Kırgızistan Meclisi Basın Servisi'nden yapılan açıklamaya göre, toplantıda iki ülke ilişkilerinin durumu, çok yönlü ilişkileri derinleştirme ve parlamentolar arası iş birliğini geliştirme konuları ele alındı.

AKIpress haber sitesine göre, Kırgızistan Meclis Başkan Yardımcısı Asel Koduranova iki ülke arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının 25. yılı olduğuna değinerek cumhurbaşkanlarının çabası ile yeni bir sayfanın açıldığını belirtti. Parlamentolar arası

ilişkilerin gelişimine vurgu yapan Koduranova, halklar arasındaki dostluğun güçlendirilmesinin önemini vurguladı. Koduranova, sorunlu bazı sınır bölgelerinin belirlenerek anlaşmalar yapılması gerektiğine de dikkat çekti ve müzakerelerin sürdürülmesi için ilk komisyonun toplantısının Fergana'da yapılmasını önerdi.

Özbekistan Meclisi Yasama Odası Başkan Vekili Alikhonov ise parlamentolar arası ilişkilerin geliştirilmesi ve tecrübe paylaşımının yapılmasını önerdi. Bunun yanında Özbekistan'ın, 2018 Eylül ayında Kırgızistan'da yapılacak olan 3. Dünya Göçebe Oyunları'na ve AGİT Parlamentolar Meclisi toplantısına katılacağını duyurdu.

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN TİCARİ ORTAKLIĞI BÜYÜYOR

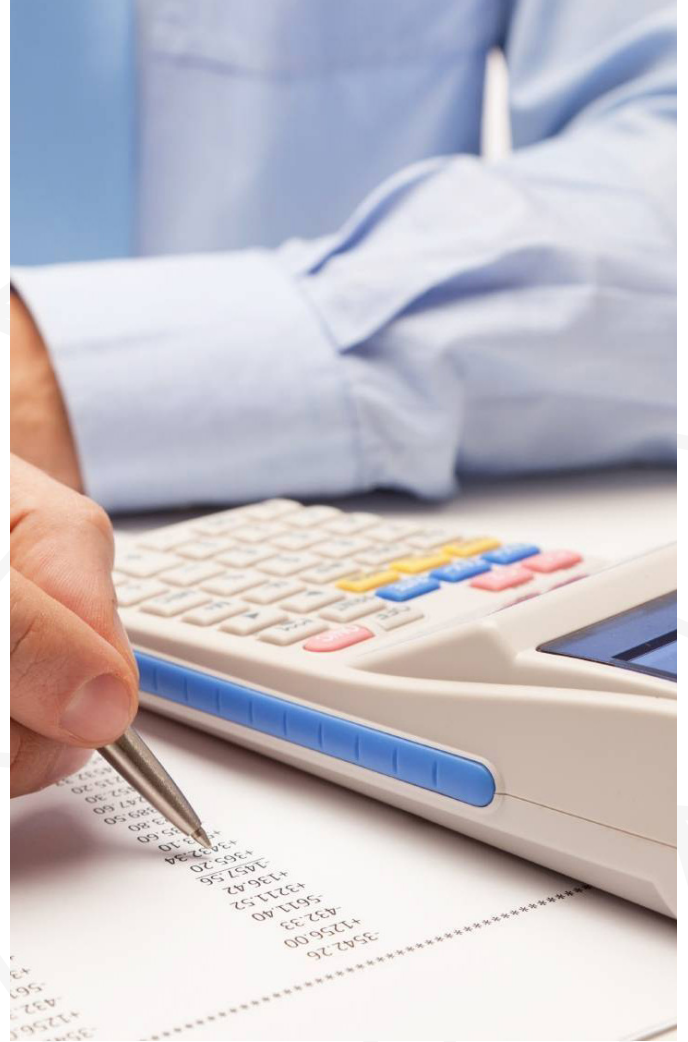

Özbekistan'ın dış ticaret verilerine göre bu yılın ilk çeyreğin en büyük 4. ortak Türkiye oldu.

Özbekistan ile Türkiye arasında ilişkilerin hızla gelişmesi ticaret alanında da sonuç vermeye başladı. Özbekistan Devlet İstatistik Kurumu verilerine göre, ülkenin dış ticaret hacmi bu yılın ilk çeyreğinde 7,9 milyar dolar olarak kayıtlara geçti. Söz konusu dönemde Özbekistan'ın ihracatı 4,1 milyar dolar, ithalatı ise 3,8 milyar dolar oldu. Bunun içerisinde yüzde 18,6'lık pay ile Rusya başta bulunuyor. Onu yüzde 17,4 ile Çin, yüzde 7,3 ile Kazakistan izliyor. Türkiye ise yüzde 5'lik pay ile dördüncü sırada bulunuyor.

Özbekistan ve Türkiye arasındaki ilişkiler Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'in göreve başlamasından sonra hızla gelişmeye başladı. Önümüzdeki dönemde Türk dünyasının iki büyük ekonomisi arasındaki ticaret hacminin artmaya devam etmesi bekleniyor.

TACİKİSTAN'DA VERGİ MUAFİYETİ

Tacikistan'da turizm sektöründeki birçok firma KDV ve gümrük ücretlerinden muafiyet kazandı. Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahmon, Turizm ve Halk El Sanatları Yılı çerçevesinde turizmin gelişmesine destek verileceğini belirtti. 12 Nisan'da Tacikistan Meclisi'nde kabul edilen kararnameye göre çeşitli araç-gereç ve inşaat malzemeleri ithal eden turizm tesisleri vergiden muafiyet kazandı. Ca-News haber sitesinde yer alan listedeki oteller, özel oteller (küçük oteller, hosteller), sağlık pansiyonları, rekreasyon alanları, turistik tesisler, moteller, kültür ve eğlence parkları, dini, kültürel ve tarihi değer taşıyan yerler KDV ve gümrük vergilerinden muaf olacak.

KIRGIZİSTAN'IN YENİ BAŞBAKANI MUHAMMETKALİY ABULGAZİYEV

Muhammetkalıy Abulgaziyev 20 Nisan tarihinde Meclis'te (Cogorku Keneş) yapılan oylamayla Başbakan olarak seçildi. Yeni Başbakan ve Meclis'te oylanarak kabul edilen programı, hükümet yapısı ve Bakanlar Kurulu Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov tarafından onaylanarak aynı tarihte yürürlüğe kondu.

Muhalefetteki Respublika/Ata Curt ve Ata-Meken partilerinin önerisiyle 19 Nisan 2017 tarihinde hükümet için güvenoylamasına gidilmesinin ardından 112 milletvekilinden 101'inin oyuyla Başbakan Sapar İsakov'un hükümeti düşmüştü. Oylamada sadece beş milletvekili Başbakan İsakov lehine güvenoyu vermişti. Başbakan İsakov'un sekiz aylık iktidarı dönemindeki icraatlarından özellikle bir Çek firmasına ihale edilen hidro elektrik santral ve Ocak ayında Bişkek şehrinin büyük kısmının ısınmasını sağlayan santraldeki kaza eleştiriler almaktaydı. Bunun yanında iktidardaki SDPK milletvekili Aida Kasımaliyeva'nın da belirttiği üzere "Hükümet ve cumhurbaşkanı birlikte çalışmıyordu." Bu nedenle muhalefetin yanı sıra iktidarın da desteğiyle Meclis'teki oylamaların ardından hükümet değişikliği gerçekleşti.

Yeni Başbakan olarak atanan Abulgaziyev, 20 Ocak 1968 tarihinde Narın Bölgesi, Koçkor İlçesi'ne bağlı Don-Alış köyünde doğdu ve 1997'de Uluslararası Kırgızistan Üniversitesi'nden mezun olmasının ardından devletin çeşitli kademelerinde görev yaptı. Son olarak, 2016-2017 yıllarında Kırgızistan Başbakanı Birinci Yardımcısı, Ağustos 2017 – Eylül

2017 tarihleri arasında Kırgızistan Cumhurbaşkanı Danışmanı, 12 Eylül 2017'den itibaren ise Kırgızistan Cumhurbaşkanlığı Birinci Yardımcısı olarak çalışan Abulgaziyev, 16 Mart 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanlığını üstlenmişti.

22 Ağustos 2017 tarihinde, dönemin Başbakanı Sooronbay Ceenbekov cumhurbaşkanlığına aday olmak için başbakanlıktan istifa ettiğinde de Başbakan Abulgaziyev geçici olarak başbakanlık görevine getirilmişti.

KAZAKİSTAN'IN AVRASYA EKONOMİK BİRLİĞİ İLE TİCARET HACMİ ARTTI

Kazakistan ve Avrasya Ekonomik Birliği ülkeleri arasındaki ticaret hacmi 2,6 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Komitesi 2018 yılının Ocak-Şubat dönemine ait verileri paylaştı. Kazakistan'ın Avrasya Ekonomik Birliği ülkeleriyle yaptığı toplam ticaret 2 milyar 605,8 milyon dolar oldu. Bu rakam 2017'nin ilk iki ayına göre yüzde 6,1 artış gösterdi.

Toplam ticaret oranı içindeki ihracat 839 milyon dolar, ithalat ise 1 milyar 766,8 milyon dolar olarak gerçekleşti.

ÖZBEKİSTAN VE AFGANİSTAN ARASINDA ORTAK PROJELER

Özbekistan ve Afganistan arasında ortak projelerin uygulanmasına yönelik görüşmeler yapıldı.

Özbekistan Maliye Bakanlığı Basın Servisi'nin açıklamasına göre, Özbekistan Maliye Bakanı Jamshid Kuchkarov ve Afgan Maliye Bakanı Eqlil Hakim 17 Nisan'da bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşme kapsamında Afganistan'da gerçekleştirilecek altyapı projelerinin taslakları görüşüldü. Bunların arasında Mezar-ı Şerif şehri ile Herat şehrini birleştirecek demiryolu hattı ve Özbekistan'daki Surkhan ile Afganistan'daki Pol-i Khomri arasında kurulacak enerji nakil hattı inşaatı gibi gelecek vaat eden projeler bulunuyor.

Afganistan demiryollarının yaygın olmadığı bir ülke. Ülke, 21. yüzyıla kadar 25 kilometrelik demiryolu hattına sahipti. Kuzeydeki Mezar-ı Şerif ile batıdaki Herat'ı birleştirecek hat, ülkenin iki bölgesini birleştirmenin yanı sıra Özbekistan ile İran'ın da demiryolu hattı ile birbirine bağlanmasını sağlayacak. Özbekistan'ın desteklediği bir diğer proje olan Surkhan - Pol-i Khomri enerji nakil hattı ise Afganistan'ın gereksinim duyduğu elektrik enerjisinin karşılanması için önem taşıyor. Üç yıl içinde tamamlanması beklenen bu proje için Asya Kalkınma Bankası 70 milyon dolar vereceğini açıkladı.

TACİKİSTAN'DAN İŞ İÇİN YURT DIŞINA GİDENLERİN SAYISI AZALDI

Tacikistanlı göçmen işçi sayısı 2017 yılına göre azalma gösterdi.

Tacikistan Cumhuriyeti Çalışma, Göç ve İstihdam Bakanlığı'nın Göçmenlik Hizmeti istatistiklerine göre, bu yılın ilk çeyreğinde göçmen işçi olarak yurt dışına giden Tacikistan vatandaşlarının sayısı, 2017 yılının aynı dönemine göre yüzde 3 azaldı. 2018 döneminde 94 bin 366 erkek ve 14 bin 687 kadın olmak üzere toplam 109 bin 53 Tacikistan vatandaşının yurt dışında çalışmak üzere ülkeden ayrıldığına dikkat çekildi. 105 bin 193 göçmen işçinin Rusya Federasyonu'na ve 2 bin 506 işçinin de Kazakistan'a gittiği açıklandı. Göçmen işçilerden geri dönenlerin oranı ise 2017 yılının aynı dönemine göre yüzde 1 (658 kişi) olarak gerçekleşti.

RUSYA'DAN YAPILAN HAVALE İŞLEMLERİNDE ÖZBEKİSTAN İLK SIRADA

2017 yılında Rusya'dan Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerine yapılan havale ödemelerinde Özbekistan birinci sırada yer aldı.

Rusya Merkez Bankası'nın yaptığı açıklamaya göre, Rusya'dan BDT ülkelerine 12,9 milyar dolar aktarıldı. Ca-News haber sitesine göre, bu miktarın yaklaşık 4 milyar doları Özbekistan'a havale edildi. Tacikistan da

2,5 milyar dolardan fazla havale miktarı ile 2. sırada yer aldı. Kırgızistan'a yapılan havale miktarı ise 2,2 milyar dolar olarak gerçekleşti ve listede 3.sırada yer aldı.

Özbekistan, Tacikistan ve Kırgızistan'dan çok sayıda kişi Rusya'da çalışarak ülkelerindeki yakınlarına para yolluyor.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz

Yayın Koordinatörü: Dr. Bülent Namal

Sorumlu Müdür: Elfesiya Sencer

Yayın Danışmanları: Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Yoğurtçu, Dr. Bülent Namal

Yayına Hazırlayanlar:
Aida Niyazbek kızı, Maksat Acıkan uulu

Editör: Cihan Bilgili

Sayfa Tasarımı: Elfesiya Sencer

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28
orasam.manas.edu.kg

Bu haberler ve daha fazlası için sitemize bakabilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994